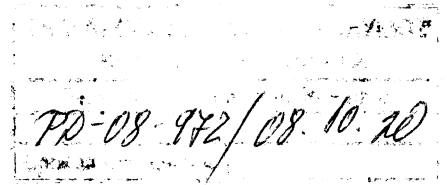

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 6.5 Горско стопанство, научна специалност Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите, обявен от Институт за гората – БАН в ДВ бр. 44/04.06.2019 г.

Кандидат за участие в конкурса: доц. д-р Маргарита Илиева Георгиева
Изготвил становището: д-р Румен Игнатов Томов, професор по ПН 6.2. Растителна защита от Лесотехнически университет.

1. Кратки биографични данни.

Доц. д-р Маргарита Илиева Георгиева завършва Лесотехнически университет през 1998 и придобива ОКС „Магистър“ инженер по горско стопанство. През 2010 г. придобива научна и образователна степен „Доктор“, в Институт за гората, Българска академия на науките, защитавайки дисертация на тема: “Болезни по дугласката (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) и въздействието им върху интродуцирането на вида в България”.

Трудовият си стаж започва през 1998 г. като инженер по горско стопанство в Институт за гората БАН. В периода 2006-2015 е асистент и главен асистент, а от 2015г. до сега е доцент в същия институт. От 2017 г до сега е научен секретар на Института.

През периода 2009 -2018 г. е повишавала своята квалификация чрез участието си в 5 бр. курсове, както следва: “Molecular taxonomy, phylogeny and ecology”, “Detection and Diagnosis of Dothistroma Needle Blight”, “Field and laboratory methods for detection of invasive insect pests and pathogens”, “Molecular Detection and Population Genetics of Dothistroma Needle Blight Pathogens”, “Concepts of biological invasion, EU plant health regulation, and risk analysis”. Членува в Съюз на Учените в България, Съюз на лесовъдите в България и Националната комисия по лесозащита. Доц. Георгиева има 120 бр. публикации. Нейните научни резултати са отразени от научната общност с 190 бр. цитирания, *H-index* – 9 (Scopus), 8 (Web of Science).

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората - БАН.

Доц. д-р Георгиева е представила всички необходими документи за участие в конкурса. Подадените документи и материали съответстват с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в институт за гората при БАН. Представените материали надвишават минималните изисквани точки по групи показатели за заемане на академична длъжност "професор" за ПН 6.5. „Горско стопанство“. Кандидатката е изпълнила 2836 точки при изискуеми 650 бр..

3. Общо описание на представените материали.

Доц. д-р Георгиева участва в конкурса с 71 труда, от които 76р са под печат. Трудовете са както следва: Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация 43бр.; Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 22 бр.; Студия – 1 бр.; Научно-популярни публикации –

4бр. и методика - 1 бр.

Научните публикации са 66 бр. , от които 47 бр. са на чужд език. Те са публикувани в 20 бр. научни списания, 11 от които чуждестранни и 5 бр. в сборници от научни форуми.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни и научно-приложни приноси.

Научните приноси на доц. Георгиева са безспорни и могат да бъдат обобщени в следните три основни направления: (1) *Биоекологични особености и разпространение на насекомни вредители*, (2) *Биоекологични особености и разпространение на патогени по горскодървесни видове*, (3) *Мониторинг и оценка здравословното състояние на горски и урбанизирани екосистеми*.

Биоекологични особености и разпространение на насекомни вредители. Основните проучвания на доц. Георгиева в това направление са насочени към боровата процесия (*Thaumetopoea pityocampa*). Изяснени са някои биологични особености и разпространението на вида (№№67, 74, 82, 100, 57, 69, 72, 80, 89, 90, 95, 110). Проучени са фактори за смъртност на вида. Установени са три нови вида ентомопатогени (№№87, 88). Проучен е паразитоидният комплекс по яйцата на боровата процесия в България, Франция, Босна и Херцеговина и остров Тасос в Гърция (№№91, 52, 83, 86, 92), както и хищниците по нейните яйца (№111). Установени са плодовитостта и преживяемостта на северната борова процесия *Thaumetopoea pinivora* при лабораторни условия (№109), както и структурата на яйчните купчинки и яйчения паразитизъм при сакъзовата процесия *Thaumetopoea solitaria*.

Безспорни са научните приноси на доц. Георгиева, свързани с ролята на *Entomophaga maimaiga* като ентомопатоген по *Lymantria dispar* (№№55, 56, 77, 93, 99, 102). Тя има принос за първата успешна интродукция на гъбния патоген по гъботворката в България, както и за анализа на резултатите от интродуцирането и естественото разпространение на ентомопатогена.

Значими са нейните приноси свързани с проучването на факторите за смъртност и на други насекомни вредители. Установени са 18 вида вирусни, протозойни, микроспоридийни и гъбни ентомопатогени по 27 вида растителноядни насекоми в горите. Обобщени са данните за паразитоидите по насекоми фитофаги в района на Лесозащитна станция Пловдив. Установена е нова за науката връзка между *Epidiaspis gennadii* (Leonardi, 1898) (Hemiptera: Diaspididae) и *Zaotma lambinus* (Walker, 1838) (Hymenoptera: Encyrtidae).

Научните резултати на доц. Георгиева по това направление са публикувани в 32 броя публикации (50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 64, 67, 69, 72, 74, 77, 80, 82, 83, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 99, 102, 109, 100, 110, 111).

Биоекологични особености и разпространение на патогени по горскодървесни видове. Значими са приносите от проведените обследвания на патогените по следните дървесни видове: (1) По дуглазката са проучени патогените *Allantophomopsis pseudotsugae* (Wilson) Nag Raj и *Phaeocryptopus gaeumannii* (Rohde) Petrak (№№58, 103); (2) По видове от род *Pinus* са проучени фитопатогените *Lecanosticta acicola*, *Dothistroma septosporum* and *Dothistroma pini*, *Sphaeropsis sapinea*, *Fusarium circinatum*; (3) по *Picea abies* (L.) Karsten - *Sirococcus conigenus*; (4) по тополови фиданки - *Botryosphaeria* spp. и (5) по *Castanea sativa* Mill - *Cryphonectria parasitica* (Murr.) Barr. Доц. Георгиева има значим принос в

мониторинга на инвазивните чужди видове гъби. Научните резултати на доц. Георгиева по това направление са публикувани в 18 броя публикации (№№58, 103, 60, 59, 81, 68, 61, 62, 66, 94, 78, 84, 119, 85, 79, 63, 104, 73).

Мониторинг и оценка здравословното състояние на горски и урбанизирани екосистеми.

Проведени са изследвания на здравословното състояние на стопански значими горскодървесни видове – бук (№№1, 76, 105), дъб (№№97, 101, 112), кестен (№№53, 108, 113), иглолистни култури (№№106, 107, 114), както и на дървесната и храстова растителност в урбанизирани територии (№№65, 115).

По-значимите научно-приложни приноси на доц. Георгиева са, както следва: (1) Разработена е методика за мониторинг на инвазивни чужди видове гъби във връзка подобряване на информационната система към Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие; (2) Разработени са класификации на вредност на насекомни вредители и гъбни патогени чрез използване на три основни категории въз основа на физиологичното състояние на растенията-гостоприемници и мястото на увреждането; (3) За първи път в България е апробиран комбиниран подход за оценка на здравословното състояние на дървесната и храстова растителност в градска среда чрез използване на дистанционни методи за наблюдение; (4) Апробиран е иновативен метод за дистанционно наблюдение на горски насаждения в труднодостъпни територии в два резервата в Западна Стара планина („Горната кория“ и „Чупрене“). Научните резултати на доц. Георгиева по това направление са публикувани в 17 броя публикации (№№53, 65, 70, 71, 75, 76, 97, 101, 105, 106, 107, 108, 112, 113, 114, 115, 120).

5. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата.

Научните резултати на доц. д-р Маргарита Георгиева са получили широк отзвук у нас и в чужбина. Забелязани за общо 141 цитирания на 35 от нейните трудове, както следва: в реферирани в Web of Science и Scopus списания – 90 бр., в монография – 7 бр., в сборници от научни форуми – 7 бр., в нереперирано списание – 37 бр.

6. Участие в научни проекти.

Доц. д-р Георгиева е участвала в 23 проекта, 18 от които национални, финансирани от различни източници, както следва: ФНИ – 6 бр., Бюджетната субсидия на БАН – 3 бр., Югозападно държавно предприятие – Благоевград 2 бр., ИАОС – 2бр., Южно централно държавно предприятие – Смолян – 1 бр., Северно централно държавно предприятие – 1бр., МОН – 1 бр., РИОСВ Монтана – 1 бр., Национална научна програма „Околна среда“ – 1бр.,

Участието в международни проекти е, както следва: Двустранно сътрудничество България-Норвегия – 2 бр., EPSON – 1 бр. ИНТЕРРЕГ V-А Гърция-България – 1 бр., ИНТЕРРЕГ България – Сърбия -1 бр.

Доц. Георгиева е ръководител на един проект финансиран от МОН, 3 бр. тематични задачи, към проекти финансирани от бюджетната субсидия на БАН, 1 бр. от Югозападно държавно предприятие – Благоевград, 1 подпроект към Национална научна програма „Околна среда“ РП1.1.4., както и на екипа на ИГ-БАН в проект от програма ИНТЕРРЕГ България – Сърбия. В допълнение на това доц. д-р Георгиева участва в пет броя научни мрежи по програма КОСТ.

7. Учебно-преподавателска дейност (ръководител/консултант на докторанти, обучение на студенти и др.)

Доц. д-р Маргарита Илиева Георгиева е била научен консултант на 1 бр. успешно защитил дипломант към Факултет по Горско стопанство, Лесотехнически университет. Тя е била научен ръководител на 2^{ма} докторанта (задочна и редовна форма на обучение) по научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“ към Институт за гората.

8. Оценка на личния принос на кандидата.

Личното участие на доц. д-р Маргарита Георгиева в проведените научни и приложни разработки и публикуваните 71 бр. материали е безспорно. Пет от публикациите са самостоятелни (№№ 58,81,103,109,118). На 14 от публикуваните материали е първи автор (№№ 60, 67, 68, 74, 76, 82, 88, 91, 94, 101, 104, 108, 113, 114), на 8 е втори (№№ 59, 63, 73, 93, 98, 100, 115, 116), а на 44 е трети и следващ автор (№№ 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 62, 64, 65, 66, 69, 70, 71, 72, 75, 77, 78, 79, 80, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 92, 95, 96, 97, 99, 102, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 117, 119, 120). 44 от публикациите са с пет и повече автора. Повечето от публикациите на доц. Георгиева са резултат от нейното участие в научни проекти и мрежи.

9. Критични бележки и препоръки.

Нямам критични бележки към представените материали.

10. Лични впечатления.

Въз основа на професионалните ми контакти с доц. д-р Маргарита Илиева Георгиева, бих я определил като изключително мотивиран, и целенасочен изследовател и експерт в областта на защитата на горите.

11. Заключение.

Във връзка в посоченото по-горе, предлагам доц. д-р Маргарита Илиева Георгиева да бъде избрана за „професор“ по професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“

Дата: 09.10.2020

Член на НЖ:

проф./д-р Румен Томов